

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvennyolcadik évfolyam.

48. szám.

Debrecen, 1928 december 1.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Jelentés

a Hit és Szervezet világkonferenciája fenntartó bizottságának prágai üléséről.

Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés!

A „Hit és Szervezet” világkonferenciája által elmult 1927. évben, Lausanne-ban a fenntartó bizottság tagjává választván, meghívást kaptam ezen bizottság (Continuation—Committee) jelen évi szeptember hó 6—8. napokon Prágában tartott gyűlésére. A Méltóságos Konventi Elnökség részéről ez irányú bejelentésem kedvező fogadtatásra talált, sőt kegyes volt az Elnökség a prágai gyűlés lefolyásáról jelentésemet kérni. Mint előző alkalommal a világkonferenciáról, hadd számoljak be én ez alkalommal is Egyházkerületi közgyűlésünk útján.

A prágai fenntartó bizottsági gyűlésen a körülbelül 100 tagból 53-an jelentek meg a föld minden részeiből, nagy számmal Angliából, Amerikából és Németországból. Ezen kívül a görögkeleti egyház is (7—8 tag) szép számmal volt képviselve. Sajnos a világszövetség elnöke, Brent newyorki püspök komoly betegsége miatt nem lehetett jelen, ami fölött fájdalmas együttérzést nyilvánított a jegyzőkönyv. Lelke volt ő a mozgalomnak s nevéhez kapcsolódik az ma is.

Helyettese dr. Alfred E. Garvie D. D. oxfordi rektor, rendkívül kedves ember, aki Magyarország iránt is nagy érdeklődést mutatott volt, kinek segítségére voltak az elnöklésben Germanos gör. kel. érsek, Deissmann professzor, Merl d'Aubigné lelkész és Söderblom érsek.

Üdvözlések hangzottak el a cseh testvérek, a morva egyház, a cseh-szlovák baptisták, methodisták és német evangélikusok részéről. A római katolicizmus teljesen távol tartotta magát.

Dr. Cadmann newyorki kongregacionalista elnök beterjesztette az ügyvivő bizottságnak James Cannon Ir methodista püspök által aláírt jelentését. Ez a bizottság a lausanne-i konferencián küldetett ki 19 taggal oly célból, hogy a fenntartó bizottság üléséig vigye az ügyeket. Tartott három ülést J. Ross Stevenson theol. igazgató elnöklete alatt. Kiadta a lausanne-i határozatokat s írott hozzá

kísérő levelet. Elküldte egyetemes titkárát, Ralph W. Brown urat Európába a további fejlődés előkészítésére. Gondoskodik a publicitásról. Rendezte a londoni összeövetelt a prágai konferencia előkészítésére. A Continuation Committee ezt az ügyvezető bizottságot továbbra is fenntartandónak határozta el legközelebbi gyűléséig.

Dr. Keller Adolf egyetemes titkár a konferenciának kétségkívül egyik legértékesebb tagja, arról tett jelentést, hogy a lausanne-i katedrálisban a mult évi világkonferencia emlékére emléktáblát készítették, amit a tolmácsolt üdvözléssel együtt hálás köszönettel vett tudomásul a bizottság. Dr. Kellernek és társának Heiler professzornak legmaradandóbb elmult évi alkotása az „International Christian Social Institute Geneva”, melyről úgy itt mint a Life and Work prágai gyűlésen beszámolt. Egyik magyar egyházi lapban is jelenvén meg, éppen tőle e tárgyban ismertetés, arról itt bővebben nem szölok. Csak azt emelem ki, hogy az isteni kegyelem csodálatos intézkedése folytán a világkeresztyénség központja, úgy látszik ismét Genf lesz.

Fontos kérdés volt az amerikai püspöki egyház bizottsága által felvetett s az egyházi egyesülés realizálására vonatkozó indítvány. Az indítványt Menning, a másik newyorki püspök, elnök, James De Wolf Perry Rhode-Island püspöke, B. Talbot Rogers rektor és még ketten írták alá, utóbbi volt az előadó. Célja volt a közvetlen egyesülési törekvések előmozdítása, melyeket majd utóljára követhet aztán az összes keresztyén egyházak most még különösen az egyházi szolgálatra, sakramento-mokra és egyház lényegére vonatkozó nézeteltérései miatt akadályozott egyesülése.

A felszólalások közül felemlítem a dr. August Lang professzorét. Ő a történelmi folytonosságot az egyesült egyházaknál fent akarja tartani s arra építeni fel a további fejlődést. Principiumai közül kiemelem: 1. A lausanne-i határozatok hitvallástétel jellegével bírnak, tehát a hittel megegyezőeknek kell lenniök. 2. Az Isten szava, mint a hit tárgya, magában foglalja mind a kettőt: fides, quae et qua creditur. 3. Az egyházszervezetnek, a hitnek megfelelően kell lennie. Boér Elek a másik magyarországi kiküldött szintén a történelmi, egyházi

keretek fenntartása mellett érvelt. Határozat lett, hogy a fenntartó bizottság a lausanne-i határozat mellett marad, melynél fogva tisztázni kell, hogy miben különbözünk és miben egyezünk. Partikuláris egyes lések magoknak az illető egyházaknak az interaktivájára történhetnek, a Hit és Szervezet mozgalma pedig vállalja az ilyen reuniós kísérletek eredményeinek a többi egyházakkal való megismertetését, buzdításul hasonlóra, többet az egyesülés megvalósulására ez ideig nem tehet.

A lausanne-i konferencia megküldött javaslataira nagyon sok egyház felelt, így a magyar református egyház konventi elnöksége is, amelyekről Dean Bate (Carlisle) számolt be. Ezt követőleg az egyes egyházak részéről történtek előterjesztések és pedig: angol egyház, wesleyanus, methodista, nagybritanniai egyesült baptista, kváker (barátok egyesülése) francia református okatolikus, norvég, ír presbiterian, angol kongregacionalista, pü-pöki methodista, wales-i egyházak keleti ekumenikus patriarkatus, bolgár, görög, amerikai pü-pöki egyházak, német különféle bizottságok (tulik sohasem az egyház képvisellete jelenik meg) a skót és magyar egyház. Ez utóbbit, mint a magam előterjesztését kivonatban szabad legyen közölnöm: „Istennek Lelke nálunk Magyarországon is megillette a lelkeket, hogy a keresztyén egység áldásait e ismerjék és magyar református egyházunk vezetői, a konventi elnökség készeknek nyilatkoztak az egyesülés előmozdítására, szíves üdvözlésüket küldik és a mostani tárgyalások lefolyásáról kimerítő tudósításokat várnak.

Nálunk az egyesülés alapokmányai a lausanne-i konferencia határozatai és annak története, nemsokára megjelennek, dr. Lencz magyar fordításában. A református konvent fogja azokat nemsokára közzétenni. Tehát az első lépés, melyet mindenütt kell tenni, megtörténik, nevezetesen a megbeszélendő anyag rendezésre áll és a hivatalos egyházi képviselőknek megküldetik. Ujságcikkkel már előre felhívtuk reá a figyelmet. Az elnökég nyilvános előadásokat is szándékozik tartatni az egyesülés megismertetésére.

Remélhető, hogy az egyesülésről tárgyaló lausanne-i pontok a legjobb benyomást teszik. Hittanilag teljes megnyugvással elfogadhatók, mert hiszen minden egyház és annak intézménye, papsága, sakramentuma egyenlő elismertetést nyernek. Csak tovább kell majd még építeni s a különbségeket eltüntetni. Nehéz kérdés lesz nálunk a szervezet kérdése, melynek régi, demokratikus formáját a gyülekezet alapul-elismerését némelyek éppen most akarják átalakítani. Valami szerencsés megoldás éppen jökor jönne számunkra.

A második lépés is megtörtént nálunk és megfelelő javaslatok tétele végett egy bizottság küldetett ki. A mi konventünk évenként csak egyszer ülésezik, így az említett javaslatokra egyideig várni kell. Előkészítésül jó volna, más egyházak állásfoglalásait minél előbb körözni, hogy közismertté lenne, mi történik másfelé.

A magyar református egyház a legjobb sikert kívánja a Hit és Szervezet mozgalmanak. Külön-

ben az összes anyag egy bizottságba utaltatott át. Ugyanehhez az u. n. referáló bizottsághoz (elnöke: Bate) utaltattak a missziói ügyek. Tudvalevő, hogy az ez év húsvétkor Jeruzsálemben tartott nagy konferencián az ös-zes missziói egyházak a lausanne-i 2-ik határozat elfogadásával az egyesülést kimondták.

A mozgalom elterjedtségére jellemzésül hadd álljon itt, hogy a fentemlített lausanne-i javaslatok angol, francia és német kiadásban manapság 100.000 példányban forognak közköze a világ minden részén. A német fordítást csinálta Sasse berlini lelkész, a franciát Jézéquel párizsi lelkész. Ezen kívül ugyanezen metropolisokból és persze angol körökből sok más röpirat árad szét az egész világon, megszámlálhatatlan hírlapi cikkek jelentek meg, különféle nyelvű hozzászólásokat gyűjt a bostoni központ. A bizottság az érdeklődés minden felhívása iránti köszönettel különösen az időszaki folyóiratok támogatását kéri, míg külön folyóiratot létesíthet.

Egyik legnehezebb ügye a bizottságnak a „Mortaliū animos encyklika“ feletti tárgyalás volt, mely ügyre nézve a Life and Work ezt a bizottságot tartotta illetékesnek nyilatkozni. Mindjárt első nap, 6-án delután mozgalmat indított Dr. Deissmann egyik elnök, berlini tanár aziránt, hogy a lausanne-i konferencia elleni kritikákra felelet adassék s erre nézve egy szűkebb sajtó, mint elnökön kívül 10 tagból álló bizottság küldésük ki. 7-en reggel jelentették, hogy a bizottság egy deklaráció készítését szükségesnek tartja, azt 8-ikára el fogja készíteni. Együttal ezzel kapcsolatban elég éles hangú felszólalások hangzottak el. Másnapra azonban megváltozott a hangulat, bizonyosan közben történt kapaciációkra. Mikor Deissmann és Germanosz metropolita előterjesztette a bizottság mérsékelt hangú deklarációját, mely határozott vonatkozással volt a pápai encyklikára, erős érvelések hangzottak el különösen Alivisatos athéni professor és Mc. Dowell püspök részéről amellet, hogy az encyklikát említés nélkül kell hagyni. Deissmann érvei voltak: az encyklika feltétlenül említ bennünket, hiszen a „fidei et regimini unitas“ ellen érvel; az ügymenet 20-ik §-a szerint az ellentétek megfigyelése és kiemelése fontos: ha a konferencia most a felelettől visszalép, teljesen akadémikus jellegű lesz, elzárkózik az élettől; de azt kívánja a pápa iránti courtoisie is, hogy feleljünk; ő maga a mozgalom iránti lelkesedéséből sokat veszítene. Hermelink professor azzal érvelt, hogy vannak sok katolikus ismerősei, kik nem értenek egyet a pápával s várják a feleletet. Szabad legyen az általam felhozott érveket is előadni:

„Részemről is, mondám, szükségesnek tartom a hozzászólást. Az O. R. L. E., melynek elnöke s együttal a magyar református konvent elnöke is, dr. Baltazár Dezső, a napokban tartotta Magyarország egyik legnagyobb városában, Hódmezővásárhelyen gyűlését és ott a pápai encyklikával azon indokból foglalkozott, hogy az „De vera religionis unitate fovenda“ tárgyal s ahhoz az egyedüli utat

a katholicizmushoz való visszatérésben látja, amivel éppen a pánkeresztyén mozgalomnak, tehát a „Hit és Szervezet“-nek mond ellen. A beszéd többi részének mellőzésével arra kívántam rámutatni, hogy a püspök úr és az O. R. L. E. közgyűlése mennyire szükségesnek lát valamilyen fellépést az encyklikával szemben. Nem az ellene való disputálásáról lenne itt szó, az encyklikával való foglalkozás más és más alakot mutathat mindenik országban az adott viszonyok szerint, nekünk valami hiteles nyilatkozatot kellene tenni törekvéseink helyessége és a kritika méltatlansága felől, azért legalább az elkészített bizottsági javaslatot el kell fogadni.

A hosszas vita s pontról-pontra menő hozzászólások eredményeképpen következő kivonatossan előadott javaslatot állapították meg, mely megküldetik az egyházakhoz:

A Hit és Szervezet világkonferenciájának fenntartó bizottsága 1928 szeptember 6—8-iki prágai gyűlésen hallván több egyháznak a lausanne-i okmányok fogadtatására vonatkozó nyilatkozatát, az egyház Feje iránt legmélyebb háláját fejezi ki, hogy az 1927-iki konferencia oly nyilvánvalóan megerősítette a keresztyénségben az érdeklődést az egyesülés iránt és az erő kifejtéshez és reuniós törekvésekhez új ösztönt adott.

A fenntartó bizottságnak nagy öröme szolgál, hogy a jeruzsálemi, olajfák hegyén tartott konferencia a lausanne-i 2-ik javaslatot „Az egyház üzenete a világhoz, az evangélium“ egyhangúlag magáévá tette. Örömmel járul hozzá a jeruzsálemi határozathoz, hogy a Krisztus egyházának egysége sürgős szükség az evangélium propagálására és hogy a honi egyházak effectiv együttműködése a missziói téren az egyházi egyesülésre életfontosságú. Hálásan üdvözli Indiában, Chinában, Japánban és Persiában az egyházi egyesülésre vonatkozó mozgalmak sikerét.

A fenntartó bizottság hálás minden konstruktív kritikáért, amelyet a lausanne-i művel szemben gyakoroltak. De állhatatosan kitart a meggyőződése mellett, hogy az egységre való legreményteljesebb út az, hogy a közös keresztyén hitben és az elvben való hűségben tartsunk ki, melyet a lausanne-i konferencia kiűzött, nevezetesen, hogy tisztázzuk azokat a dolgokat, amelyekben különbözünk és azokat, amelyekben egyek vagyunk.

Ennek megfelelőleg a fenntartó bizottság sürgeti, hogy az egyházak az imádság lelkével kölcsönös bizalommal tekintsenek egymásra, hogy igyekezzenek megérteni egymást, és szeretetben szolgáljanak egymásnak I. Pet. 4: 10. szerint.

A fenntartó bizottság ennél fogva az összes egyházakhoz testvéri üdvözlést küld, kérvén őket, hogy maradjanak meg szilárdan a hitben, egymás iránti szeretetben és ne szünjenek imádkozni szétépettségünk gyógyításáért, hogy így növekedjünk abban, aki fő a Krisztus, Ef. 4—15.

Még csak arról vagyok bátor örömteljesen jelenteni, hogy szemelláthatólag a két világmozgalom: Liffe and Work és Faith and Order mind közelebb jutnak egymáshoz. Hiszen jórészen

ugyanazok a vezetők, mint az „International Institute“ közösségénél már látható volt. Éppily közös ügynek nyilvánított Wilfred Monod párisi professzor indítványa egy közös imakönyv szerkesztésére vonatkozólag, a stockholmi zsolttáros könyv kezdetől fogva közös. Sőt manapság mindkét nagy világmozgalomnak közös szerve, közös bizottsága van, alakít a mindkét mozgalom Continuation Committee-jából, hogy még szorosabb kapcsolat létesüljön.

Ennek hatalmas eszköze lesz a genovai központ létesítése európai egyetemes titkárral, mialatt a titkárság főszállása továbbra is Boston marad.

Íme a keresztyénegység szép álma megvalósulásának küszöbén, a genfi központtal működő új reformáció.

Legyen Isten dicsősége közöttünk általa is nagyobb.

Legmélyebb tisztelettel vagyok a Főtiszteletű és Méltóságos Egyszakrületi közgyűlésnek.

Debrecen, 1928. november hó 17-én.

alázatos szolgálja:

Dr. Lencz Géza.

Egyház

Két fontos törvényjavaslat

a hevesnagykunsági egyházmegye október hó 24-én Kunhegyesen tartott közgyűlésében.

Az egyik a hivatalos lelkészválasztási törvényjavaslat, mely véleményadás végett az egyházmegvék lelkész-egyleteihez és így az egyházmegyekhez megküldetett. Erre nézve a közgyűlés, a lelkészegylet mereven elutasító határozatának módosításával, — mely határozat úgy szökött, hogy azt még tárgyalás alapjául sem fogadja el, — azt a határozatot hozta, hogy a zsinat kéressék fel, hogy ez a hivatalos törvénytervezetet meg tárgyalás alapjául se fogadja el. Nemsokkal enyhébb az előbbinél. Emellett úgy érezzük, hogy ebben a határozatban nincs meg a megfontoltságnak az a mértéke, amellyel egy ilyen nagyfontosságú ügyben és egy nagytekinélyű testületnek a maga határozatát meghoznia kellene, amennyiben határozatát semminemű indokolással nem kíséri, nem magyarázza.

Ha a lelkészválasztásnál elengedhetetlennek tartjuk a gyülekezetek korlátlan választási szabadságát, amennyiben a hivatalos tervezet ezen részt üt, ezt az érvet helyénvaló lett volna felhozni.

Továbbá, ha veszélyesnek találjuk a lelkészi állások biztonságára, a lelkészek nyugalma nézve, és sérelmesnek ugyancsak az egyházközségek függetlenségére szabadságára a lelkészek áthelyezését, illetőleg kicserélését a lelkészelhelyező bizottság által, aminthogy ez az emberi gyarlóság folytán csakugyan is az lehet: ezt is meg lehetett és meg kellett volna említeni. Végül a javaslat szerkesztését lehetett volna kifogásolni. Ez ugyanis oly bonyolult, oly nehézkes, túltömve teméntelen felesleges körülményeskedéssel, amik nem törvénykönyvbe, hanem végrehajtási utasításba valók, de

oda is megnyirbálva és világosabban, hogy ezzel a kézben alig lehetne képzelni tökéletesen, illetőleg megtámadhatatlan szabályszerű választást.

E három körülmény elegendő a javaslat visszautasítására. Tehát közgyűlés erre hivatkozással jelenthette volna ki annak elfogadhatatlan voltát.

A másik törvényjavaslat a „Törvénytervezet a magyarországi református egyház missziói munkájáról.”

Ez meg már annyira nem érdekelte a közgyűlés tagjait, hogy az előadónak referációjára alig hallgatott valaki. Amint az előadó határozati javaslata az egész munkálatnak a 14. §-tól, vagyis a „missziói szövetségek” szervezéséről szóló részétől elvetéséről elhangzott, az elnökség felteszi a kérdést, jön rá a bizonytalan hangú válasz „elfogadjuk.”

Most álljunk meg egy percre. Mit gondolunk: ismerik-e a közgyűlésnek (és pedig nemcsak a hevesnagykunsági egyházmegyében) világi tagjai azt a belm. Törvénytervezetet, amire rámondták egész könnyedén, hogy nem fogadjuk el? Bizonyosan nem. Ugyanezt mondhatjuk a többségről a lelkészválasztási törvénytervezetnél is. Sőt amannál nemcsak azt vehetjük bizonyosra, hogy nem ismerik, hanem anélkül, hogy megsértenénk őket, azt is bizonyosra vehetjük, hogy magáról a belmisszióról, annak mibenállásáról is legfeljebb sejtelmők lehet a tanult világiaknak. De hát ennek nem ők az oka. Gondolt-e valaha arra „a hivatalos egyház”, hogy a mi világi urainkat, akik sajnos nálunk az egyházi élet mélyebb jelenségeivel nem foglalkoznak, egyházi vallásos lapokat nem olvasnak ezekről felvilágosítsa? Menyit ismernek ők a tulajdonképpeni egyházi életéről? Annyit, amennyit gyűléseken hallanak, tehát ezt is csak a gyűlésen résztvevők.

Egyházkerületi látogatások.

3. Karcag.

Karcag volt a Püspök úr óhajlásából és rendelkezésére foganatosított egyházkerületi látogatásoknak harmadik és egyelőre utolsó állomása, ahol a lelkészi főjegyző és a püspöki titkár november hó 21-ikén, szombaton reggel 9 órakor kezdte meg a munkát. A titkár az anyagi állapotot és a vagyonkezelést vizsgálta meg alaposan s vizsgálata eredményeként egy nagyon értékes és tanulságos, közhelyesléssel fogadott elaborátumot terjesztett másnap a presbiterium elé. A főjegyző délelőtt az elemi és a reálgymnáziumi órákon hospitált, 12—1 között pedig a reálgymnázium ifjúságához, majd a községi polgári leányiskola református vallású növendékeihez intézett üdvözlő és buzdító szavakat. Délután 3—4-ig a főjegyző résztvett és rövid tanítást tartott a Török Vince lekipásztortól vezetett bibliakör óráján, majd irodát vizsgált, értekezletet tartott a két lelkésszel, megjelent a belmissziói bizottság ülésén és meghallgatta a különböző gyülekezeti munkaágakról való beszámolókat, végül a Szombathy István lelki-

pásztortól vezetett leánykör bibliakörében szövegezt. Vasárnap a főjegyző tartotta a délelőtti közönséges istentiszteletet, majd a presbiterium ülésén számolt be a titkárral együtt tapasztalataikról; délután a főjegyző gyermekistentiszteletet tartott, látogatásokat tett, majd az özv. Erdélyi Lászlóné vezetése és Török Vince lelkészi gondja alatt álló C. E. Szövetség vallásos estélyén, utána rögtön a Szombathy Istvántól vezetett másik vallásos estélyen beszélt.

A karcagi gyülekezet a maga 17,000-res lélekszámával, óriási területi kiterjedésével csaknem emberfölötti feladatokat ró a mindössze egy vallásos segédlelkészről kisegített két pásztorra. És igazán megható és fölemelő látni ennek a két embernek azt a diadalmas és alázatos teherhordozását, amelyet csak a Pál apostol nagy titka magyarázhat meg: „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít”. Rendkívül nagy prédikátori, liturgikus és adminisztratív megterheltségük közben mindkettő akar és tud magának időt szakítani bibliaköri és egyéb missziói munkára, a mellett, hogy a város közéletében és jóformán minden, nem egyházi jellegű társadalmi jó munkában is övék a vezető szerep és annak minden terhe és felelőssége. Az kétségtelen, hogy a megértő presbiterium, élén a kiváló főgondnokkal, a reálgymnázium jeles tanári kara, élén az új, fiatal, de szaktudományában máris országos nevű igazgatóval, az erős tanítói gárda, sőt maga a város vezetősége is (amelynek feje, a polgármester, méltó fia Karcag egyik szeretett és tisztelt néhai pásztorának) hűséges és odaadó támaszai a lekipásztoroknak. De megállapítható, hogy még így is több a soknál, és főként több a méltányosnál az a követelmény, amelyet egy ilyen hatalmas gyülekezet szellemi és kormányzati gondja és felelőssége nemcsak a lelki, de még a testi erőfeszítés terén is támaszt, azaz két véges emberrel szemben. Nagy gyülekezeteinkben a csekélyszámú lelkészi erők kihasználása uzsora-rendszerének — ami magyar református egyházi életünknek épp ottan a legmélyebb sebé, ahol ez az egyházi élet népességben, anyagiakban, történelmi fundáltságban a legerősebb — meg kell már egyszer szünnie.

Említésre érdemes, hogy a karcagi belmissziói kezdetei hosszú évtizedekre visszanyulnak. A dr. Kecskeméthy István híres Kis Tüköre vetítette ide az evangéliumi lelki élet első meleg sugarait akkor, amikor az egyházközség egésze még a tömeggyülekezetek tipikusan merev, tradicionális keretek közé szorult életét élte. Ennek az első ébredésnek egyes elindítottjai máig is ott élnek Karcagon és sok kölcsönös félreértés tisztázódása után megtalálták a szívbéli utat az egyház hivatalos és felelős vezetőségéhez és az öhozzájok; ennek következtében a gyülekezeti misszióknak megannyi buzgó segédmunkása vált belőlük. A mostani C. E. szövetség már újabb toborzás eredménye: ez is áldott munkát végez a gyülekezetben és még áldottab

ban fogja azt folytathatni, ha minden egyes tagja szívére veszi a főjegyző testvéri intései és kérései által tolmácsolt Istenigét a *sórol*, amelynek végső rendeltetése nem megmaradni szép fehér, kristályos csillogással a sőtartóban, hanem láthatatlanul elvegyülni az ételekbe — tehát nem *lenni és látszani*, hanem *hatni és szolgálni!*

A látogatók ez alkalommal is súlyt helyeznek reá, hogy mezőtúri, kisújszállási és karcagi kedves vendéglátóiknak s munkájuk minden jóakarató támogatójának, de ezek közt is különösen a fáradhatatlan, derűt és bölcseséget keresztyéni módon kiapadhatatlanul sugárzó Esperes úrnak bensőséges testvéri köszönetüket fejezzék ki.

R. I.

Közélet

Polgármesterváltozás Debrecenben.

A magyar reformátusok fővárosának, Debrecennek kormányzásában nevezetes személyi változás ment végbe az utóbbi napokban. Bizonyosak lehetünk abban, hogy a változás a szó szoros értelmében személyi csupán és semmiképpen nem jelent irányváltást, különösen a városnak egyházunk és az ősi kollégiumhoz való viszonya szempontjából.

Dr. Magoss György, az eddigi polgármester, október hónapban betöltötte hetvenedik életévét és erre tekintettel, negyven évet meghaladó páratlanul nagyértékű közszolgálat után nyugalomba helyeztetését kérte. Magoss Györgynek a város éléről távozása minden vonatkozásban komoly és érzékeny veszteséget jelent a városra. Elméjének ereje, képzettségének alaposága, munkásságának lankadatlansága, jellemének puritánsága egyaránt méltóvá tették arra, hogy a legjobbak közt is a legelső közt említettessék. Sokáig volt tiszti főügyésze a városnak s öt évi polgármesteri működése alatt, ámbár olyan életkorban jutott e tisztségbe, amikor a legtöbb ember már nyugalomba vágyik, szinte mértőföldes léptekkel vitte előre a város fejlődését. Nagy tekintélye és általánosan szeretett volta bizonyára sok tekintetben könnyítették a munkáját azzal, hogy hívei fenntartás nélkül megbíztak elhatározásaiban, de ezen előny mellett is sok szabatos elgondolás és sok szilárd elhatározás kellett ahhoz, hogy szép terveinek jó részét megvalósíthatta.

Az ő nyugalomba vonulásával megüresedett polgármesteri állást november hó 29-én töltötte be a város törvényhatósága. Két pályázó jelentkezett a nagyfontosságú állásra: dr. Vásáry István polgármesterhelyettes-főjegyző, aki 141, és dr. Erdős József ügyvéd, a nagyérdemű Erdős József professzor idősebb fia, aki 36 szavazatot kapott. Így 105 főnyi abszolút többséggel Vásáry István lett Debrecen város új polgármestere. Vásáry minden bi-

zonnal méltó utóda lesz Magossnak, akinek eddig is legjobb munkatársa volt. Igen képzett, széles látókörű és rendkívül szorgalmas ember, akinek közigazgatási szakkörökben nagy tekintélye van. Még csak 41 éves, de már 14 év óta tagja a város tanácsának s öt év óta polgármesterhelyettes. Mint szónok is a legkiválóbbak közé tartozik s a közgyűlési vitákban gyakran gyönyörködteti a közgyűlési tagokat éppoly alapos, amily szellemes hozzászólásaival. Vásáry utódává polgármesterhelyettesnek dr. Vargha Elemér eddigi tb. főjegyzőt választották.

Mindezekről pedig azért számolunk be ily részletesen, mert úgy a lelépő, mint az új polgármester nevezetes és előkelő szerepet töltenek be egyházi közéletünkben. Dr. Magoss György egyházkerületi tanácsbíróink sorában elől áll. Két évtized óta viseli ezt a tisztséget, nagy buzgósággal és egyházunknak sok hasznára. Vásáry István meg 1923-ban egyik egyházkerületi jegyzőnk, ez év tavaszi közgyűlésünkön egyházkerületi főjegyzőnk lett s legutóbb egyházkerületi tanácsbírává is megválasztották. Mindketten tagjai országos zsinatunknak és debreceni kollégiumunk igazgatótanácsának, amely utóbbiban a most városi főjegyzővé választott dr. Vargha Elemér is évek óta érdemes munkát végez.

Az Isten, akinek hű szolgálója, tegye boldoggá dr. Magoss Györgyre nézve a nyugalom napjait, Vásáry Istvánnak pedig adja meg a közügy javára álmái teljességét.

Irodalom

Sylvester rendszeres hittani kézikönyve: A keresztyénség világnézete (Református dogmatika). Írta dr. Vass Vince. II. kötet. 8°, 390 lap. Tahitótfalu, 1928. A második kötete ennek a külföldön is méltó figyelmet keltett műnek a *Fiú és a Szentlélek mivoltáról és művéről* szól, „Isten a történelemben” és „Isten uralmának kiépítése a világban” című főrészekbe foglaltan, melyeket egy, legfőként a szentháromságtannal foglalkozó rövid összefoglaló- és zárórész követ. Ez a kötet is nagyon erős tudományos alapvetésről tanúskodik, szentiszta református, különösen kálvini szellemet sugároz, mint írásmű is elsőrangú szellemi termék s érthető, vonzó és meggyőző a nem-theológusok számára is. Nagy lépés előre a magyar református öntudat kiépítése útján. Alig várjuk a többi kötetet (erkölcstan, apologétika stb.).

A brassói református nagybét emlékkönyve.

Az erdélyi református egyházkerület iratterjesztésének kiadása. 1928. 8°, 191 l. Néhány év óta az erdélyi református magyar intelligencia lelki ébredésének és világnézeti konszolidációjának hasonlíthatatlan átütő erejű tényezőivé váltak a különböző gócpontokon rendeztetni szokott nagybetek. A róluk kiadott emlékkönyvek — így ez is — maradandó értékű megrögzítései annak a nagy-szabású és áluozatos szellemi örökfejtésnek, amely-

lyel az erdélyi református lelkészek és nem lelkészek színe-java szolgálja e nagyheteken az Anyaszentegyház és azon át a nemzet megújításának szent ügyét. Egyben megkaió és leplezetlen bepillantást nyújtanak a megújítástól elválaszthatatlan lelki válságokba és vívódásokba is s néha szinte drámai erejű jelenetkezésben mutatják be a régi és az új nemzedék, a régi és az új „kálvinizmus” csöndes, de elszánt birkózását. Ennek a kötetnek gazdag tartalmából a „lelki egyház”-ról szóló nagyrészt (exegetikai, történelmi, systematikus és gyak. theologiai) dolgozatokat, Imre Lajos súlyos paedagogiai tanulmányát, Pilder Mária nagy-szerű világmissziói revue-jét, Nagy Géza erőteljes Kálmánesehi portraít-ját emeljük ki; de valamennyi darabja felül van az átlagos színvonalon s nemcsak olvasásra, de tanulmányozásra is rendkívül érdemes.

Konfirmáció olvasókönyv (ágenda) és káté.
Írta Forgács Gyula református lelképásztor. III. átdolgozott kiadás. Sylves'er, 1928. 8°, 94+32 lap.
A legkevesebb siker, amelyet ez a jó könyv megérdemelt, az, hogy néhány éven belül már harmadik ízben kerül kiadásra. A mostani átdolgozás úgy stílusos, mint methodikai s általában formai tekintetben igen alapos és sokoldalú s a könyv használhatóságát, a szerző saját és mások útján szerzett tapasztalatainak értékesítésével, nagyban növeli. Mi különösen a káté új formába öntését tartjuk igen szerencsésnek s nagy örömeinkre szolgál, hogy a szerző a praedestinatio tudományának kidomborításában bátran és bölcsen tovább mer menni magánál a Heidelbergi káténál is. **rl.**

Halottaink

Szesztay Zoltán, Szabolcs vármegye t. főügyésze, a közép-szabolcsi egyházmegye egyik legkiválóbb világi munkása, november 22-én, 57 éves korában meghalt. Jeles tehetségű, komoly munkájú, nemesjellemeű férfi volt, akinek korai távozása súlyos vesztesége egyházunknak. A korona bizonyára eltévedett az ő számára.

Különfélék

A kormányzó úr névnapja alkalmával hálaadó istentisztelet lesz a nagytemplomban d. e. 9 órakor. A lelkészi szolgálatot dr. Baltazár Dezső püspök végzi.

Lelkészszentelés. December 4-én, kedden délelőtt 10 órakor az egyházkerületi gyűlés megnyitása után lelkészszentelés lesz a nagytemplomban, melyet dr. Baltazár Dezső püspök végez.

A kecskeméti egyetemes jogakadémia kormányzó bizottsága november 27-én tartotta ülését Budapesten. A jogakadémia hallgatóinak száma 430. A további fejlődésnek nagy akadálya a bizonytalanság, amelyben a jogakadémia a jövőt illetően van.

A közös protestáns bizottság november hó 28-án Dókus Ernő és Geduly Henrik elnöklése mellett ülést tartott, amelyen több, a két egyházat érdeklő fontos ügyeket beszéltek meg.

A missziói bizottságok, a zsinaté és a konventé egyaránt, üléseztek november hó 27-én délelőtt. Ugyanaznap délután meg a Kálvin szövetség vezetőivel tárgyaltak az egyházkerületek megbízottai arról, hogy milyen módon és milyen keretek közt lehet a Kálvin-szövetség egyháztársadalmi munkáját a hivatalos egyházi missziói munkássággal teljes összhangban tartani.

György Endre emlékezetének áldozott a Magyar Tudományos Akadémia november hó 26-án délután tartott teljes ülésében. Bernát István mondotta róla az emlékebeszédet, melyben részletesen méltatta György Endre tudományos érdemeit és ismertette önálló dolgozatait és fordításait. Természetesen kitért a szónok a György Endre közéleti működésére is; úgy politikai, mint egyházi vonatkozásban. Szép számú közönség hallgatta végig az értékes emlékebeszédet. György Endre egy félszázadot meghaladó időn át tartozott a Magyar Tudományos Akadémia kebelébe, melynek 1872-ben lett tagja. Tudományos munkássága kétségkívül becses. De nekünk úgy tetszik, hogy az ő egyénisége és munkája sokkal nagyobb érdekű a református egyház szempontjából. Emlékezetét e téren is illő volna méltó módon fenntartani.

A Kálvinisták Templomegyesületének „Révész Bálint”-cserkészcsapata november hó 25-én leplezte le a Kollégium dísztermében a csapat egyik tagja által dr. Baltazár Dezső püspöknek, a csapat szervező bizottsága elnökének igen ügyesen megfestett képét. A tanítóképző-intézeti zenekar nyitánya után megnyitó-beszédet mondott Hegedűs Kálmán segédlelkész csapatparancsnok, meleg szavakkal üdvözölve dr. Baltazár Dezső püspököt. A cserkészkerület nevében Mezey Béla vezetőtisztt, a csapat tagjai nevében pedig Pethő László cserkész mondtak üdvözlő szavakat, melyekre a püspök szíves szavakkal válaszolt. Énekelt a kollégiumi Kántus, szavaltat és énekszám után dr. Bessenyei Lajos főgimnáziumi tanár a rigai nagytáborról tartott vetített-képes előadást. Az ünnepélyvel kapcsolatban délelőtt 16 nagy cserkész és 18 cserkészapród tett fogadalmat.

A debreceni egyház 22 új népiskolai tanteremnek és 7 tanítói lakásnak építését határozta el s ehhez államsegélyt kért. Most megérkezett a végleges döntés, mely szerint az egyház államsegélyt kapott a Nyilastelepen 8, a Csapókerthben 6 és a Geréby-kerthben 2 tanteremre és összesen 5 lakásra. Így az építéshez meg lehet tenni az előkészítő intézkedéseket. Igen nagy anyagi áldozatot jelent ugyan ez az építkezés, az amugy is sok irányban igénybevett egyházi pénztárra, azonban felbecsülhetetlen az az erkölcsi érték, melyet az egyháznak és a magyar közoktatásügynek ezek az új iskolák jelentenek.

Molnár Ferenc debreceni lelkész, aki jelenleg az ispotályi egyházzrész vezetője, nagy jelentőségű és századokra kiható munkát kezdett el ez év folyamán. Nevezetesen az ispotályi (szegényápolási) alap refundálását. Nagy buzgósággal és fáradozással sikerült is neki ez a munka, mivel 100,000 pengőt meghaladó összeget gyűjtött össze.

A nt. lelkész urakat értesítem, hogy a debreceni kollégiumban a karácsonyi electiot december 17-én tartjuk meg. Kérem azokat az egyházakat, amelyek nem kérnek legátust, vagy specifikálni kívánnak, hogy erre vonatkozó értesítésüket december 14-ig küldjék be a kollégium igazgatóságához, mert később érkező jelentést már nem áll módunkba figyelembe venni. Az 1927. évi 163. sz. egyházkerületi határozat szerint, az egyházi I. t.-c. 144. §-a értelmében csak azok a főiskolák küldhetnek legátust, amelyekben theologiai fakultás van. Az egyházközség tehát csak olyan református vallású tanulókat fogadhat legátusul, akit ilyen főiskola küld ki és specifikálási jogát is csak úgy gyakorolhatja, ha a legátusul kívánt debreceni kollégiumi tanuló a kollégium igazgatóságától kikéri. Legátusnak a hivatalos forma mellőzésével való fogadása az egyházi törvénybe ütközik. Az 1925. évi 115. sz. egyházkerületi végzés szerint, az egyház ugyanabban a tanévben csak egyszer specifikálhat... Debrecen, 1928. nov. 26. Karai Sándor kollégiumi igazgató.

A nagykarolyi egyházmegye november hó 21-én rendkívüli közgyűlést tartott Mátészalkán, Péchy László főispán, e. m. gondnok és Tukaes Lajos esperes elnöke mellett. A közgyűlés egyetlen tárgya a lelkészválasztási törvény revíziója dolgában hozandó határozathozatal volt. Előzetesen nov. 6-án, egy lel és világi tagokból álló bizottság foglalkozott a kérdéssel s ennek beható tárgyalása után került az ügy, az egyházmegyei közgyűlés elé. Az ügy referense Ignéczy Sándor e. m. számvevőszéki elnök volt. Hosszas és beható tanácskozás után egyházmegyei közgyűlés a zsinati törvénytervezetet egy-két módosítással a tárgyalás alapjául alkalmasnak találta s ezen javaslatát az egyetemes konventhez, felterjeszteni határozta.

Az Árpád-téri egyházzrész november hó 29-én reggel 8 órakor tartotta egyházzrész tanácsosait választó közgyűlését az Árpád-téri templomban. Bibliát magyarázott Magyar Bertalan egyházzrész segédlelkész. Bibliamagyarázat után Kolozsváry Kiss László az egyházzrész lelkésze ismertette a gyűlés munkájának nagy fontosságát, egyben reámutatott azokra a kellékekre, melyek az új tanácsosok személyére nézve nélkülözhetetlenek. Az egyházzrész közgyűlés elfogadva a hivatalos ajánlatot egyhangú megnyilatkozással 60 rendes és 44 póttagot választott be az egyházzrész tanácsba. A közgyűlésen zárószavakat mondott Kolozsváry Kiss László lelkész, a hívek pedig végezetül elénekelték a 245. dicséret 10. v.-t. „Dicséret, dicsőség“...

A hajdúnási elemi iskolában 190 gyermeket ruháznak fel.

Az Országos Református Lelkész Egyesület nagy estélye az Operaházban. A magyar királyi operaház színpada és fényes nézőtere különösen lélekemelő ünnepnek volt a színhelye. Az Országos Református Lelkészegyesület a budapesti egyetemek és főiskolák református diákjai otthonának, *Calvineumának* a felállítására rendezett előadást. Az előkelő, lelkes közönség soraiban ott volt *Augusztó kir. herceg-asszony, József kir. herceg, gróf Bethlen István* miniszterelnökkel az élén a kormány több tagja, az országgyűlés két házának elnökei és képviselői, a protestáns egyházak püspökei és világi vezérei, a felsőbíróóságok tagjai. Félkilenc órakor érkezett felesége és szárnysegéde kíséretében a *Kormányzó úr*, mire megkezdődött az estély. Bevezetőül *Ákom Lajos* tanár, a Kálvin-téri templom orgonistája, játszotta *Händel Allegro-ját*, majd dr. *Baltazár Dezső* tiszántúli püspök, az Országos Református Lelkészegyesület elnöke jelent meg a függöny előtt és költői szépségekben pompázó beszédet mondott. A közönség meghatva hallgatta végig a püspök gyönyörű mondatait. A budapesti református egyház Goudimel-énekkara énekelt tökéletes szabattossággal. Éljenzés között az ősz költő, *Szabolcska Mihály* jött ki a színpadra. Legismertebb poémait mutatta be: a „Tele van a város...“, „A Tisza partján...“, „Dal a kis Demeter Rózsikáról“, „Esztétika“, „A salzburgi csapszékben“ és „A Grand Cafében“ címűeket, melyeknek mindegyikét lelkes tapsal honorálta a közönség. Ünnepléssel fogadta a hallgatóság *Péchy Erzsit, Harsányi Zsoltot, Nagy Margitot*, a m. kir. Operaház tagjait. *Kiss Ferenc*, a Magyar Színház tagja, *Móricz Zsigmondnak* erre az alkalomra írt „A gyermek hazamegy...“ c. prózai költeményét mondotta el. Ezután került sor *Zilahy Lajos* alkalmi egyfelvonásosára, amely ezt a címet viselte: *Alvinczi Péter prédikációja*. A fényes ünnepi est *Ravas László* hatalmas záróbeszédével ért véget. A díszelőadás színes, változatos műsorának az összeállításán *Kiss Ferenc* debreceni egyetemi tanár az ország három Orle-Kálvineumának elnöke fáradozott, a Kálvineum vezetésével.

A debreceni Bethlen Gábor kör december hó 1-én a vármegyeháza dísztermében kútúr-estélyt rendez. A debreceni Városi Dalegylet éneke után megnyitó beszédet mond dr. Lencz Géza hittudománykari dékán, énekel Nagygyörgy Sándor szenior, szaval Buchwald Béla hittanhallgató, előadást tart *Hegedűs Lóránt*, szaval Kiss László bölcsészettanhallgató, énekel a Városi Dalegylet.

Vallásos-ünnepély volt november hó 25-én délután 5 órakor az Ispotály-templomban. Bibliát olvasott és imádkozott Baksa Sándor, predikált Nagy István belmissziói lelkész, felolvasást tartott Molnár Ferenc lelkész, utóimát mondott Nagy Sándor s. lelkész.

Elfüstölt milliók. Hazánkban a múlt évben 163 millió pengő árú dohányt füstöltek el.

A tiszaföldvári protestáns egyházak zsúfolt templomban — cea 2000 lélek — közösen ünnepelték meg a reformáció évfordulóját, a református templomban, igen szép műsor keretében, melyből kiemelendő Brózik Károly ev. lelkész bibliamagyarázata, Csontos Kálmán református presbiter, községi főjegyző emlékbeszéde, Lődi Rózika énekszámok s egyéb számok, melyek szintén hozzájárultak a református és ág. ev. hívek áhitatos emlékezésének emeléséhez. A perselypénz. 75 pengő, a ref. és ág. ev. nőegyletek között lett megosztva 50—25 arányban. Szép volt az első, közös ünneplés. Adja Isten, hogy ezáltal is mélyüljön a protestáns egység s uralkodjék a lelkeken a Krisztus.

Felhívás. Lelkésztestvéreinket fölkérem, szíveskedjenek alulírott címére szívességből megküldeni lehetőleg fényképben (végső esetben látképes levelező-lapon) templomuk, paróchiális, iskolai és egyéb egyházi középületük, templomuk belseje, vagy egyéb egyházi szerelvényük vagy egyháztörténeti nevezetességű emlékeik, eddigi lelkészeik stb. képmását a theologiai liturgikai gyűjtemény teljessé tétele céljából, hol gondoskodni fogunk a kellő tudományos feldolgozóról és megőrzésről. A portaköltséget kívánatra megtérítjük. Ugyannakkor kérnénk a templom belső tervviszonyairól és szöszék, padok, karzat elhelyezéséről egy egyszerű vázlatot (lehet ceruzával is) megküldeni. Hittestvéri szeretettel: Csikesz Sándor egyetemi professzor, Debrecen, Kollégium.

Mezőturi öregdiákoknak. Felkérem a mezőturi öregdiákokat, hogy folyó évi december hó 6-án este 8 órákor, Budapesten, a Kovacevics Milos Rakóczi-út 20. szám alatti vendéglője külön termében megjelenni szíveskedjenek. — Ebben a helyiségben ugyanis minden hó első szombatján, ha a szombat este ére esik, második szombatján, fentjelzett időben összejövetelt tartunk. Akik pedig még nem tagjai diákszövetségünknek, jelentsék belépési szándékukat Borsos Károly igazgatónál. *Dr. Bordács István*, a Mezőturi Öregdiákok Egyesületének elnöke.

Presbiteri konferencia volt a csonka bihari-melléki egyházmegyében Kokadon. Előadást tartott Siposs Imre „A presbiterek kötelessége“ címmel.

A vámospércsi református egyház szépen sikerült vallásos ünnepélyt rendezett november hó 18-án. Bartha Dezső lelkész imádsága után Csuth Iona szavalt, Béres Antal tanító bibliát olvasott. Bartha Dezsőné, református tanítónő a hugenották szenvedéseiről olvasott fel. Szavaltak még: Fényi Erzsébet és Mester Emma. Záróimádságot mondott a lelkész.

A debreceni református tanítók segélyegyesülete november hó 18-án, délután 5 órákor a Kossuth-utcai templomban szépen sikerült vallásos ünnepélyt rendezett.

A debreceni „Csokonai Kör“ novemberben tartani szokott „Csokonai-ünnepélye“ folyó hó 21-én, délután fél 6 órai kezdettel ment végbe a Kollégium dísztermében. Megnyitó beszédet mondott dr. Pap Károly egyetemi tanár, a kör elnöke. Ünnepi beszédet tartott Oláh Gábor főrealiskolai tanár. Maday Gyula országgyűlési képviselő költeményeiből olvasott fel nagy sikerrel.

Házavatás. November hó 17-én ünnepelte meg szép családi körben dr. Miszti Károly, Debrecen város tiszti főügyésze azt az alkalmat, hogy a Vilmos Császár-körúton levő házának építését befejezte. A család agok és szép számú rokonság előtt Baja Mihály lelkész tartott házi áhitatot.

Nyugdíjazások. Dr. Kissné Balog Ilona büd-szentmihályi, Maász Margit nagyhalaszi tanítónők és Hajnal József nyirgyulaji tanító nyugalomba vonultak.

Hajdúszoboszlón új tanyai iskola épül, a felépülésig egy buzgó presbiter önként felajánlott hajlékába folyik a tanítás.

Mád november hó 25-én ünnepelte temploma fennállásának 100 éves fordulóját.

A Kossuth-uccai egyházzész megalakulása november hó 25-én ment végbe a Kossuth uccai templomban nagy érdeklődés mellett. Az ünnepélyes alkalommal Madar Zoltán, az egyházzész segédlelkésze olvasott bibliát és mondott buzgó imádságot. Az Igét Fekete Gyula belmissziói lelkész hirdette meggyőző erővel. Az egyház elnöksége nevében dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző buzdított a munkára, míg az egyházzéshi munka programját Baja Mihály egyházzéshi lelkész ismertette. A megalakulás után, mintegy 250-en iratkoztak fel az egyházzész tagjai közül az úrszaltánál, hogy az egyházi munkában intenzíve óhajtanak résztvenni.

A péterfia-uccai egyházzész tanácsosaitól december hó 1-en veszi ki az esküt dr. Baltázár Dezső püspök.

Evangélikus tanítóképző épül Miskolcon. A város ingyen telket és 32 ezer pengőt adott erre a célra.

Milyen vallásúak a budapestiek? 960,995 összes lakosságból róm. kath. 575,437, gör. kath. 9240, gör. kel. 4016, ág. ev. 45,736, református 109,761, unitarius 2663, izr. 207,563 egyéb 6639.

A debreceni egyház hét egyházzéshi már megalakult. A Csapó-, Péterfia-, Piac-, Mester uccai, Ispotalyi, Kossuth uccai és Árpád-téri egyházzéshék megtartották alakuló ünnepi gyűléseiket a templomokban, melyekre személyre szóló meghívóval hívták meg az összes önálló híveket. Nagy érdeklődés és lelkesedés nyilvánult meg az egyházzéshi körében, amely biztossá teszi a meginduló egyházi munka sikerét. A még hátra levő három önálló körzet (templomaik felépítése után majdan önálló egyházzéshi) megalakulása körülbelül a jövő év

FEST, MOS, TISZTIT KONCZ

kelm festő, vegytisztító és gőzmosó nagyüzeme
Flóközletek: Piac-utca 18. (Bikával szemben)
 és Szent-Anna-utca 2. szám alatt.

Péterfia-u. 30.

elejére marad. Ezek a Homok-kerti, a Nyilas-telepi és a Csapó-kerti egyházi körzetek.

A Kossuth-uccal egyházzész bibliaköre Advent első hetének szerdáján, december 5-én, d. u. 5 órakor újból megkezdte működését. A bibliakör az egyházi elnökség jóvoltából új helyiséget kapott, mely úgy központi fekvésénél, mint berendezett voltánál fogva kiválóan alkalmas a cél elérésére. Nevezetesen az összejövétel helye a régi Dóczy-intézet dísztermének egyik fele lesz, hol a téli fűtés és világítás egyformán könnyen megoldható.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:

Dr. KUN BÉLA.

Postatakarékpénztári csekk száma 143,916.

SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó-cég
Hódmezővásárhely, Fő-tér (saját ház).

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Homenstead, Pa 1922 okt. 2.
SZÁNTÓ JÓZSEF szabócég
Hódmezővásárhely.

Tisztelt Szántó Úr!

Karácsony alkalmára nagyon szeretném, ha a most közölt rendelkezésemet hozzá eljuttatni sziveskedne. Ugyanis egyházunk nőegylete részemre tógát, süveget és palástot kíván ajándékozni, erre én az önök jó hírnevének örvendő cégét ajánlottam. Kérem önököt, azonnal értesítsenek, hogy külföldi rendelést elfogadjak-e és legalább december 10-re a rendelést megkapom-e? Palástot magyar stílussal szeretném. Magasságom 167 cm. Ruhát 48 cm., és kalapot 56 cm. viselek. Becces válaszukat várva, vagyok hazafias tisztelettel HORVÁTH SÁMUEL homesteadi református lelkész Amerika.

Kedves Szántó Úr!

Az általa küldött palást és süvegnek csinosága, szépsége, művészi kivitele nagyon meglepett bennünket s igazán nagyon megvagyok elégedve. A pénz postán beküldtetett.

Kaba, 1926 dec. 13.

Tisztelettel, az ajándékozó Nőegyesület által.

Kőrödi Gyula, ref. lelkész.

Legcélstörűbb ajándék lelkész urak részére a palást.

Cégem eddig 5000 palástot szállított s munkáért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a Nőegyesületek hasonló ajándékrendeléseit.

Tisztelettel: SZÁNTÓ JÓZSEF, az „ORLE” szabója.

A berettyóújfalu református elemi népiskolánál egy tanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetés, lakbér törvényszerű. Kötelesség: az iskolaszék által kijelölt osztály, vagy osztályok vezetése, belmissziói munkában segédkezés, szükség esetén kántor helyettesítése. Pályázhatnak kántori okle-

véllel is bíró református férfitanítók. Kellően felszerelt, válaszbélyeggel ellátott pályázati kérvények dr. Hajdu Gyula iskolaszéki elnök címére küldendők. Pályázati határidő ezen hirdetés megjelenésétől számított 21 nap. B) lisztások, nyugdíjasok előnyben részesülnek. Állás azonnal elfoglalandó.

Berettyóújfalu, 1928. november 22.

Presbytérium.

Debrecen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalatának

KÖLTSÉGVETÉSE 1929. ÉVRE.

Fedezet.

Megnevezés	Az 1929. évre a városi Tanács javaslata		
	rendes pengő	rend- kívüli pengő	összesen pengő
Nyomda valószínű hozama	726,000	—	726,000
Könyvkötészet valószínű	98,000	—	98,000
„Méliusz” könyvkereskedés valós inu hozama	68,112	—	68,112
Beruházásra felveendő kölesönből	—	—	—
3 drb. Lynotype gép eladá- sából	—	31,600	31,600
Beruházások fedezésére tőke- emeléséből	—	12,640	12,640
Összesen	892,112	44,240	936,352

Szükséglet.

Megnevezés	Az 1929. évre a városi Tanács javaslata		
	rendes pengő	rend- kívüli pengő	összesen pengő
Személyi kiadások:			
a) nyomda	195,843	—	195,843
b) könyvkötészet	85,157	—	85,157
c) „Méliusz” könyvkeres- kedés	22,776	—	22,776
Dologi kiadások:			
a) nyomda	339,984	—	339,984
b) könyvkötészet	25,177	—	25,177
c) „Méliusz” könyvkeres- kedés	23,175	—	23,175
Beruházások:			
Leírások és újítási alap (saját tőke) dotálása	115,800	—	115,800
Üzemi felesleg	84,200	—	84,200
Összesen	892,112	44,240	936,352

ad 828—1928. gh.

Az egyházkerületi közgyűlés 151/3—926. számú határozatával vett megbízatás alapján közzéteszi
Debrecen, 1928 november hó 12-én.

Varga Pál,

egyházkerületi számvevő.

KUN JÓZSEF késműves és műköszörűs Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz

